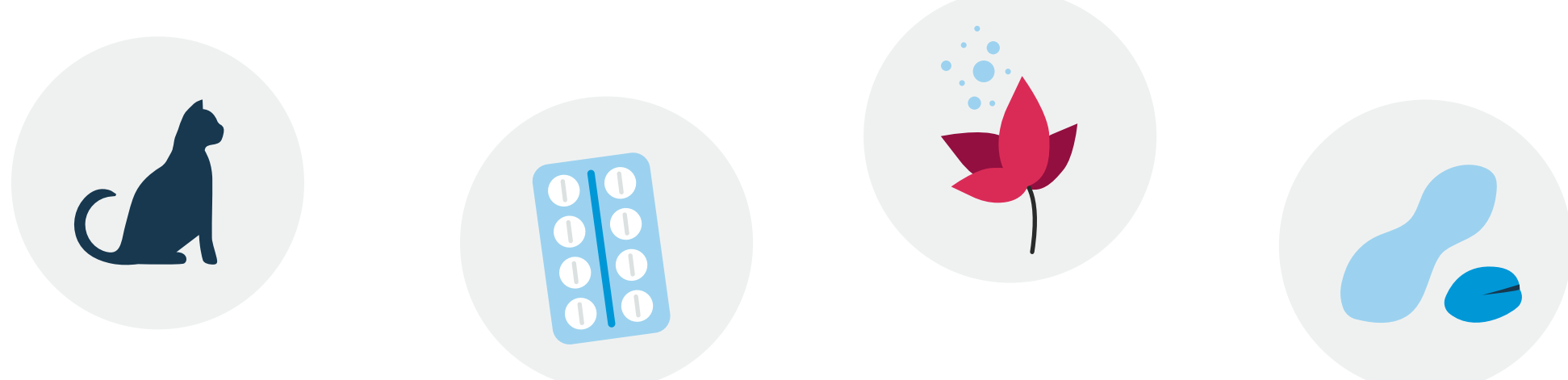

Les al·lèrgies són reaccions de defensa de l'organisme de caràcter respiratori, nerviós o eruptiu que es produeixen al sistema immunitari davant d'exposicions a substàncies determinades que l'organisme reconeix com a estranyes.¹

Al·lèrgies: què són, per què ocorren i com es poden afrontar

Per què es produeix l'al·lèrgia?

L'al·lèrgia es produeix com a resposta en persones susceptibles a diferents substàncies anomenades **al·lèrgens**.¹

L'al·lèrgia és hereditària?¹

No, les al·lèrgies com a tal no s'hereten. El que sí que s'hereta és la predisposició a tenir malalties al·lèrgiques (asma, dermatitis atòpica, al·lèrgies a aliments...).

Una persona pot néixer amb **tendències genètiques** a patir al·lèrgies, i això la fa més procliu a desenvolupar-la en comparació d'altres persones.

Les que estan més predisposades a patir al·lèrgies són:

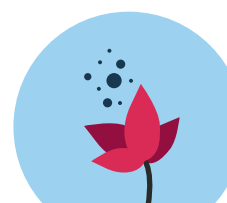
Persona exposada repetidament a un al·lergen.

Persones amb familiars al·lèrgics.

Tipus d'al·lèrgens i símptomes més comuns: ^{2,3,4,5}

Al·lèrgens aeris:

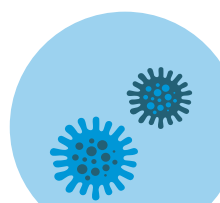
Pol·len

Caspa de mascotes

Àcars de la pols

Floridura

Provoquen **rinitis al·lèrgica**, que genera esternuts, mucositat o picor de nas, a més d'envermelliment i picor dels ulls.

Aliments:

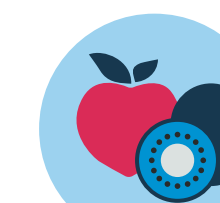
Ous

Llet

Cacauets i fruites seques

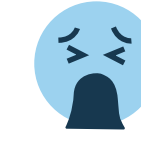
Fruita

Verdura

Causen **picor** a la boca, la gola o la pell. **Inflamació** en llavis, parpelles o altres zones de la pell (taques i favasses), **dificultat respiratòria**.

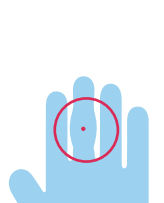

De vegades també poden generar **trastorns gastrointestinals** (náusees, vòmits, dolor abdominal i diarrea).

Picades d'insectes:

Abella o vespa

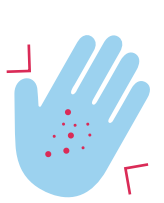

Poden provocar una **inflamació a la zona de la picada, urticària o angioedema** (edema o inflamació del teixit subcutani, localitzat generalment als llavis, les parpelles i altres zones de la pell).

Al·lèrgia a medicaments:

Penicil·lina o derivats

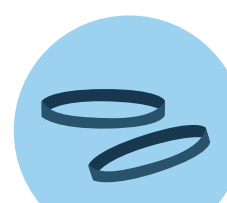

Es manifesta com a erupció cutània localitzada o generalitzada (**urticària**) o picor o coïssor.

poden aparèixer altres símptomes de tipus **gastrointestinal, respiratori, mareig** i fins i tot pèrdua del coneixement.

Dermatitis de contacte:

Metalls (níquel, bronze o alpaca)

Cautxú o làtex

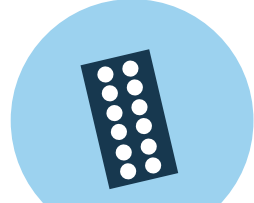

Poden causar **envermelliment, inflamació o picor** a la pell.

Aquestes reaccions poden ser de molt lleus a molt greus, com ara una **anafilaxi** (reacció al·lèrgica que afecta tot l'organisme i que pot ocasionar la mort si no es tracta a temps).

Diagnòstic i tipus de proves

Per a un diagnòstic sobre l'al·lèrgia es poden fer diferents proves que ajudin a **determinar quin tipus d'al·lèrgia es pateix**.^{6,7,8}

Test de contacte (prova amb pegats):

- Es col·loquen al·lèrgens en **pegats** i es posen a la pell.
- Serveixen per determinar reaccions al·lèrgiques tardanes.
- Determinen la causa de les dermatitis per contacte.

Test de punció:

- S'apliquen sobre el braç unes **gotes** del possible al·lergen.
- Amb una **llanceta**, es travessa la pell perquè s'hi introdueixi el líquid dipositat.
- S'avalua la reacció produïda als **15-20 minuts**.

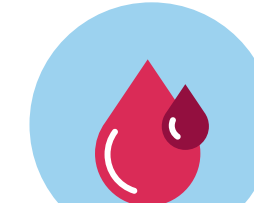
Test intradèrmic:

- Semblant a l'anterior, però injectant una quantitat mínima d'al·lergen a la pell.

Proves de provocació:

- Diagnòstica al·lèrgies **alimentàries** o farmacològiques.
- Ingesta** del possible al·lergen sota supervisió mèdica hospitalària.

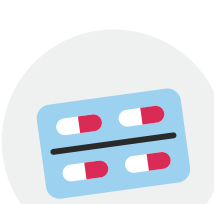
Analítica de sang:

- Es fa servir per detectar un tipus de glòbuls blancs anomenats **eosinòfils** que es produeixen en més quantitat quan hi ha una reacció al·lèrgica.
- La **prova d'immunoglobulina E (IgE) sèrica** serveix per detectar un al·lergen determinat, igual que els tests cutanis. Se sol utilitzar quan no es poden fer proves cutànies.

Prevenió⁵

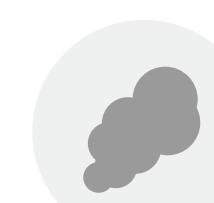
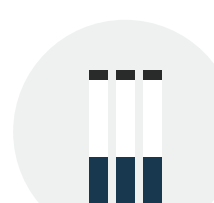
1

Evitar el contacte amb l'al·lergen

2

Evitar l'ús de certs productes irritants que poden empitjorar els símptomes al·lèrgics

3

Immunoteràpia al·lèrgògena⁹

És un **procés de dessensibilització mitjançant vacunes**. Es pauta quan no es pot evitar el contacte amb l'al·lergen.

El seu ús evita les **reaccions al·lèrgiques** i en redueix el nombre o la intensitat, sobretot en al·lèrgies al pol·len, els àcars, la floridura i els verins d'insectes.

El tractament dura, de mitjana, uns **tres anys**.

Com tractem una al·lèrgia?

El tractament de les al·lèrgies depèn de la gravetat dels símptomes; el metge t'ha d'indicar quin tipus de medicament o combinació de medicaments has de fer servir. **Les mesures i els medicaments disponibles poden ser:**^{9,10}

Evitar el contacte amb l'al·lergen.

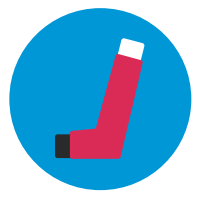
Inhibidors de leucotriens.

Ús d'**antihistamítics**: per via oral, inhaladors, nebulitzadors, col·liris, locions o cremes.

Immunoteràpia al·lèrgògena.

Estabilitzadors de les cèl·lules que produeixen histamina i heparina (mastòcits): inhaladors, nebulitzadors, col·liri.

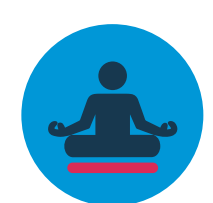
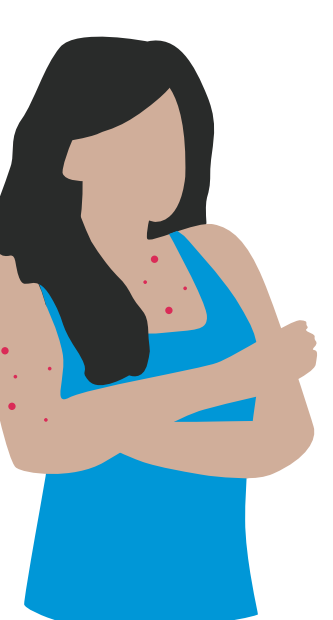
En cas de reacció greu com l'anafilaxi, **tractament d'emergència**.

Corticoides: s'utilitzen quan no es controlen els símptomes amb els tractaments anteriors.

Com cal actuar en una reacció al·lèrgica?⁵

En casos lleus i moderats:

Calma la persona.

Si té picor: aplica **compreses fredes** a la zona afectada i una **crema amb un corticoide suau**.

Si empitjora: **consulta-ho amb el metge**.

En casos greus (anafilaxi), cal avisar a emergències al més aviat possible, busca si porta una placa d'identificació mèdica i, si la porta, llegeix-ne el contingut quan hi truquis. Mentre venen:

Revisa si respira i té pols:

Si està en parada cardiorespiratòria comença una reanimació cardiopulmonar bàsica, si en tens els coneixements necessaris.

Si no està en parada cardiorespiratòria, calma la persona mentre arriben els serveis d'emergències. Posa-la estirada de panxa enlaire sense coixí, amb les cames elevades o en posició lateral de seguretat. Tapa-la i vigila-la.

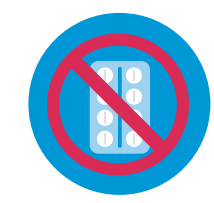
Si la reacció al·lèrgica la produeix una picada d'abella, has de rascar la zona on hi ha l'agulló amb una targeta rígida o l'ungla.

No utilitzis pinces per fer-ho, perquè en extreure l'agulló es deixa anar més quantitat de verí!

Si tens **adrenalina** s'ha d'injectar al més aviat possible.

Evita donar medicaments per via oral.

Recorda: les persones al·lèrgiques han de consultar amb el metge els passos que cal seguir i la medicació que s'ha d'administrar en cas que hi hagi una reacció al·lèrgica greu.⁵

¹Què és l'al·lèrgia? SEICAP. Consultat el març del 2022. <https://pacientes.seicap.es/es/-/qu%C3%A9-es-la-alergia-23832>

²Alergies. CUN. Consultat el març del 2022. <https://www.cun.es/enfermedades-tratamientos/enfermedades/alerias>

³Alergia. Hospital Universitari Clínic de Barcelona. Consultat el març del 2022. <https://www.clinicbarcelona.org/asistencia/enfermedades/aleria/incidencia-y-tipos>

⁴Alergies. Comunitat de Madrid. Consultat el març del 2022. <https://www.comunidad.madrid/servicios/salud/alerias>

⁵Alergies. MedlinePlus. Març 2022. <https://medlineplus.gov/spanish/ency/article/000812.htm>

⁶Alergies. Mayo Clinic. Agost 2020. <https://www.mayoclinic.org/es-es/diseases-conditions/allergies/symptoms-causes/syc-20351497>

⁷Pruebas de la función pulmonar. American Thoracic Society. 2014. <https://www.thoracic.org/patients/resources/responses/spanish/pulmonary-function-tests.pdf>

⁸Pruebas cutáneas para detectar al·lèrgies. Mayo Clinic. Març 2022. <https://www.mayoclinic.org/es-es/tests-procedures/allergy-tests/about/pac-20392895>

⁹Introducción a las reacciones alérgicas. MSD. Octubre 2020 <https://www.msdmanuals.com/es/hogar/trastornos-inmuno%C3%B3gicos/reacciones-al%C3%A9rgicas-y-otros-trastornos-de-hipersensibilidad/introducci%C3%B3n-a-las-reacciones-al%C3%A9rgicas>

¹⁰Medicamentos contra l'al·lèrgia: conoce tus opciones. Mayo Clinic. Març 2022. <https://www.mayoclinic.org/es-es/diseases-conditions/allergies/in-depth/allergy-medication/sart-20047403>